

Rozhovor s panem MUDr. Petrem Sákem, Ph.D., primářem Gynekologicko-porodnického oddělení a panem MUDr. Milanem Hanzlem, Ph.D., primářem neonatologického oddělení Nemocnice České Budějovice, a.s.

Tato nemocnice je nemocnicí krajskou, menší nemocnice k Vám posílají všechny případy, na které nemají specializace ani přístrojové vybavení. Čím přesně je tedy Vaše oddělení pro region jedinečné?

Hlavně tím, že jsme perinatologickým centrem s veškerým potřebným vybavením. Díky němu a hlavně díky skvěle sehranému týmu lidí, poskytujeme péči na špičkové úrovni pro matky i novorozence.

Jak jsem se dočetla na Vašich stránkách, porodnice je velmi kvalitně a moderně vybavena, dokonce je jedním z mála pracovišť v ČR, kde je akreditované perinatologické centrum. Jelikož toto nebývá běžné, můžete rodičkám popsat, jaké výhody pro ně přítomnost centra skýtá?

Jak už jsem zmínil, je to přístrojové vybavení a vycvičené a sehrané týmy zdravotnických pracovníků. Maminka má jistotu, že její dítě nebude převáženo, kromě několika málo výjimek, do jiných nemocnic a budou spolu v jednom zařízení. V neposlední řadě můžeme nabídnout také bohaté, dlouholeté zkušenosti.

Díky perinatologickému oddělení jste spádovou oblastí pro riziková a patologická těhotenství. Kolik dětí s porodní váhou pod 1000 gramů se u Vás narodilo v roce 2015? Vzpomínáte si, kolik vážilo to s nejmenší porodní váhou?

V roce 2015 se živě narodilo v našem Perinatologickém centru celkem 36 dětí s porodní váhou pod 1000g.

Nejmenší novorozenec propuštěný domů vážil 440 g.

Víte, jaký byl jeho další vývoj?

Toto dítě se narodilo před 5-ti měsíci a jeho vývoj je uspokojivý.

Všechny děti nízkých porodních hmotností ale ve dvou letech projdou auditem, takže pak máme přesné údaje o pokračování jejich vývoje a jejich současném zdravotním stavu.

Kolik dětí celkem se ve Vaší porodnici narodilo v roce 2015?

V roce 2015 se narodilo celkem 2 384 dětí.

Jak vypadají a jakým vybavením disponují Vaše porodní sály?

Ve zcela nově postavené budově porodnice a neonatologie disponujeme 5 porodními boxy, každý s veškerým hygienickým zázemím, 3 boxy jsou vybaveny hydromasážními vanami, 1 box je koncipován jako částečně alternativní. Nová porodní lůžka mají masážní segmenty na oblast zad. Součástí komplexu porodních sálů jsou 4 jednolůžkové čekací pokoje, které umožňují pobyt partnera s rodičkou. Přímo v komplexu porodních sálů jsou umístěny dva nejmodernější operační sály pro provádění císařských řezů. Všechny porodní boxy jsou vybaveny křesly pro partnery, pro doprovod je připraven samostatný pokoj na převlečení, uložení věcí a odpočinek.

Umožňujeme bezplatně přítomnost dvou blízkých osob.

Umožňujete při porodu přítomnost mimoústavní porodní asistentky?

Ano, ale jako jakýkoli jiný laický doprovod, ne jako porodní asistentka, která vede porod.

Jste Vy i Váš personál nakloněni porodním plánům rodiček a vycházíte jim vstříc?

Rozhodně je neodmítáme – naopak jsme rádi, když jsou rodičky informované. Porodními plány se ale řídíme podle momentálních možností a zdravotního stavu rodičky i dítěte, dáváme přednost osobní komunikaci s rodičkou.

Jak často používáte za porodu analgezií a jakou?

Běžně používáme analgezií intramuskulární, intravenózní a epidurální.

K úlevě od porodních bolestí je u nás možné použít i hydroterapii, míče, zpoplatněné je využití Entonoxu (rajský plyn). Použití všech možných analgezií závisí na dohodě rodičky s lékařem.

Umožňujete na Vašem oddělení alternativní porody? Jaké a jsou k tomu nějak přizpůsobeny porodní sály?

Snažíme se vyhovět přání rodičky. Jeden z porodních boxů je pro tyto účely i vybaven. Je otázkou, jak každý pojem alternativní porod chápe, velmi často se totiž pod tímto pojmem skrývá postup, který standardně nabízíme. Při odchylce od standardního postupu musí rodička podepsat informovaný souhlas, že si je vědoma rizik pro svou osobu. Nemělo by však dojít k ohrožení dítěte.

Upřednostňují rodičky ve Vašem zařízení porod v alternativních polohách nebo se spíše kloní k porodu v klasické poloze na gynekologickém křesle? Jaké alternativní polohy rodičkám umožňujete?

Většina rodiček dává přednost klasické poloze. Máme k dispozici zcela přizpůsobitelná porodní lůžka nebo porodní stoličky, na nich si může rodička polohu sama zvolit. Hodně neobvyklé polohy umožňujeme pouze na základě podpisu rodičky o převzetí odpovědnosti za sebe. Podle rozhodnutí Ústavního soudu má ale porodník v průběhu samotného porodu zohlednit i zájmy ještě nenarozeného dítěte.

Je pro Vás u porodu přijatelnější ústní domluva s rodičkou nebo předem připravený porodní plán? Nakolik jsou rodičky, které přicházejí s porodními plány, radikální a trvají na nich?

Lepší je diskuze a úprava představ rodičky dle momentálně probíhající fáze porodu. Trvá-li rodička radikálně na zachování svého porodního plánu, platí již výše zmíněné.

Stále častěji se setkáváme s diskuzemi, které se týkají vzrůstajícího počtu porodů císařským řezem. Jaké je zhruba procento těchto porodů u Vás? Je možné, aby si rodička císařský řez takřikajíc sama naordinovala? Vyhověl byste jí?

Tím, že jsme perinatologické centrum, do kterého přichází mnoho rizikových a patologických těhotenství, máme procento porodů císařským řezem (ve srovnání s menšími nemocnicemi) vyšší. Pohybujeme se kolem 33 %.

Císařské řezy „na přání“ v souladu s platnými doporučeními neprovádíme. Jedinou výjimkou jsou porody dětí v poloze koncem pánevním, kdy má rodička právo si způsob vedení porodu zvolit.

Umožňuje Vaše porodnice odběr pupečnickové krve?

Ano, a to pro soukromé účely. Dárcovství pro Banku pupečnickové krve již u nás bohužel nefunguje, protože banka nemá dostatečné kapacity pro svoz.

Co když se porod zkomplikuje? Jak je pak zajištěná péče o rodičku? Probíhá další péče ve Vašem zařízení, popř. kam je transportována?

Veškerá péče porodní a poporodní probíhá v naší nemocnici.

Jak je ve Vaší porodnici zajištěna péče o nedonošené novorozence?

Lehce nedonošení novorozenci jsou po porodu převezeni na stanici intermediární péče, kde je pro ně zajištěna náležitá péče. Těžce nedonošeným nebo nemocným dětem je přímo na porodním sále neonatologickým týmem poskytnuta odpovídající péče (intenzivní a resuscitační) a po nezbytné stabilizaci pak zajištěný transport v inkubátoru na stanici intenzivní a resuscitační péče. S uvedením nového neonatologického pracoviště do provozu se doba transportu významně zkrátila a pohybuje se v řádu několika málo minut.

Vaše oddělení se věnuje i onkologické problematice, tj. prevenci, diagnostice a léčbě nádorů pohlavních orgánů. Zaznamenal jste po dobu své praxe případy nádorů u těhotných žen? Mívají šťastný konec?

Jsmo i onkogynekologickým centrem, takže jsem případů zaznamenal několik.

V posledních letech byly 3 rakoviny děložního čípku v těhotenství. U všech tří jsme naplánovali na vhodnou dobu porod císařským řezem a po vyjmutí dítěte jsme hned provedli radikální operaci. Díky tomu přežily v pořádku všechny tři matky i jejich děti.

Máte pro budoucí maminky nějakou další zajímavost týkající se Vašeho pracoviště?

Od 12. 10. 2015 je otevřena zcela nová porodnice a neonatologie. Na stanici šestinedělí jsou maximálně dvoulůžkové komfortně vybavené pokoje s veškerým hygienickým vybavením a 10 nadstandardních jednolůžkových pokojů, ve kterých umožňujeme i 24-hodinový pobyt doprovodu. Tyto nadstandarty jsou zpoplatněny. Na stanici rizikového těhotenství jsou v současnosti třílůžkové zcela vybavené pokoje – vč. TV. Od března 2016 budou některé pokoje dvoulůžkové a jednolůžkové. Souvisí to s otevřením dalšího patra Perinatologického centra, kde bude umístěno dalších 13 dvoulůžkových pokojů. Komplex porodních sálů byl popsán výše. V přízemí jsou umístěny 3 nové, světlé ambulance. Celé Perinatologické centrum lze hodnotit jako jedno z nejluxusnějších porodnických zařízení nejen v ČR. Doufám, že se rodičkám u nás bude líbit a budou se cítit bezpečně. Děkuji za milý rozhovor.